

ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ในยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

พัชราภรณ์ ฟูพานิช¹ มยุรี รัตนเสริมพงศ์² และวาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์³

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
³ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผู้รับผิดชอบบทความ : อีเมล arashiblue@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงในยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง 2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง และ 3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ในยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรในพื้นที่ตำบลแสวงหา อำเภอแสวงหา จำนวน 8,579 คน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นประชากร จำนวน 382 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1. คุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 2. คุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ด้านเปิดกว้างและเชื่อมโยง ด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ด้านมีขีดสมรรถนะสูง และทันสมัย 3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง จะต้องพัฒนาภาวะผู้นำในการทำงานทุกด้าน กล่าวคือ ควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการที่จะพัฒนาหมู่บ้าน ตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนในแต่ละปีจะพัฒนาด้านใดสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง กระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน การประชุมต่าง ๆ กระตุ้นให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและตระหนักถึงปัญหาภายในหมู่บ้านที่เกิดขึ้น และนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เพราะการทำงานในยุคประเทศไทย 4.0 จะต้องทำงานเชิงรุก รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของประชาชนทุกคน มีการทำงานที่บูรณาการการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ มีการนำเทคโนโลยีหรือความรู้ใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำงาน ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบราชการ 4.0

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง , ประเทศไทย 4.0 , กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

Transformational Leadership in Thailand 4.0 of Headman And Village Headman Sawangha District Angthong Province

Patcharaporn Phupanich¹ Mayuri Rattanasermpong² and Wasita Kerdphol Prasopsak³

¹Graduate student at Master of Public Administration Program Faculty of Humanities and Social Science
Thepsatri Rajabhat University

²Lecturer at Master of Public Administration Program Faculty of Humanities and Social Science
Thepsatri Rajabhat University

³Lecturer at Master of Public Administration Program Faculty of Humanities and Social Science
Thepsatri Rajabhat University

*corresponding author : rashiblue@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research are: 1. To study the transformational leadership characteristics in the Thailand 4.0 era of the village headman of Sawangha district, AngThong province. 2. To Study the leadership characteristics of the Thailand 4.0 era of the village headmen of Sawangha District, AngThong Province, and 3. To Propose guidelines for transformational leadership development. In the era of Thailand 4.0 of the village headman of Sawangha District, AngThong Province The sample group used in this research was 8,579 people in Sawangha Sub-district, Sawangha District, a sample population of 382 people and 10 key informants. Data analyzed using descriptive statistics such as frequency, percentage, Mean, standard deviation and content analysis.

The results of the study were as follows: 1. The transformational leadership characteristics of the village headman of Sawangha District, AngThong Province. Overall was at a moderate level. And when considering each side, can be ordered in order as follows Ideological influence In consideration of individuality Inspiration Cognitive stimulation 2. Leadership Characteristics of Thailand 4.0 of the Village Headman, Sawangha District, AngThong Province Overall was at a moderate level. And when considering each side, can be ordered in order as follows Open and connected The people-centered side Side with high performance and modern 3. Guidelines for the development of transformational leadership in Thailand 4.0 era of the village headman of Sawangha District, Ang Thong Province Must develop leadership in all aspects of work that is There should be a broad vision in which to develop the village. Set clear development goals Each year will develop in any areas according to reality. Encouraging people to take part in the development of the village The meetings encouraged people

to express their opinions and to be aware of the problems within the village that arose. and bring problems that arise to take action to resolve problems for the people quickly Because working in the era of Thailand 4.0 must be proactive Listen to the opinions and suggestions of all citizens. Work that integrates with various departments and introduces new technology or knowledge. To adapt to work Adapting ideas and new ways of working To comply with the Bureaucracy 4.0

Keywords : Transformational Leadership , Leader in the era of Thailand 4.0 , Village Headman Headman

1. บทนำ

“ไทยแลนด์ 4.0” เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ โมเดลพัฒนา เศรษฐกิจของรัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ที่มีภารกิจสำคัญในการ ขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้จัดระบบปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้ “ประเทศไทย 4.0 ดังนั้น เพื่อให้เป็นการสอดรับและส่งเสริมไทยแลนด์ 4.0 จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูประบบราชการ การทำงานของผู้นำซึ่งเป็นฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลสู่ประชาชนในพื้นที่ที่สามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับนโยบายการทำงานในปัจจุบัน (สุรัชพงศ์ สิกขาบัณฑิต, 2560) ประกอบกับการขับเคลื่อนการพัฒนาในยุคประเทศไทย 4.0 ให้สำเร็จต้องอาศัยผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญหรือเป็นกุญแจของความสำเร็จและมีประสิทธิภาพและความสำเร็จของหน่วยงาน ซึ่งมีการศึกษาวิจัยเชิงประจักษ์จำนวนมากทั้งต่างประเทศและในประเทศ ที่ยืนยันว่าภาวะของผู้นำมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ผลการปฏิบัติงานของบุคคลและของกลุ่มหรือทีม แรงจูงใจในการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ความผูกพัน ความเป็นพลเมืองดี ความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้ความยุติธรรม วัฒนธรรม รวมถึงความไว้วางใจและภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2553)

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ถือเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาของหมู่บ้าน เนื่องจากมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้านของตน ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน สร้างความสามัคคีและความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรม และประเพณีในท้องที่ประสานหรืออำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในหมู่บ้าน ในการติดต่อหรือรับบริการกับภาครัฐ รับฟังปัญหา และนำความเดือดร้อน ทุกข์สุข และความต้องการที่จำเป็นของราษฎรในหมู่บ้านแจ้งต่อส่วนราชการ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขหรือช่วยเหลือ ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ หรือการให้บริการของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคุมดูแลราษฎรในหมู่บ้าน ให้ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยกระทำให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่ทางราชการได้แนะนำอบรมหรือชี้แจงให้ราษฎรมีความรู้ ความเข้าใจ ในข้อราชการ กฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ (พิชยุตม์ อินทเสนา และคณะ, 2563)

การก้าวเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 ทำให้เทคโนโลยีมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ของอำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง จึงจำเป็นต้องปรับวิธีการทำงานให้ทันกับระบบราชการ 4.0 เปลี่ยนวิธีการทำงานแบบเดิมๆ ที่คิด

ฝ่ายเดียว ทำฝ่ายเดียว เป็นการประสานความร่วมมือการทำงานกับภาคส่วนต่าง ๆ นำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการทำงานทั้งการติดต่อราชการ การติดต่อสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ต้องปรับวิธีการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ ริเริ่มในการพัฒนาการแก้ไขปัญหาให้กับหมู่บ้านและประชาชน ดูแลทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน "บำบัดทุกข์ บำรุงสุข" พร้อมปฏิบัติงาน ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รวมถึงการพัฒนาหมู่บ้านให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทองในยุคประเทศไทย 4.0 ว่าเป็นอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำที่ดี เป็นที่ยอมรับของสังคม ของหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้หมู่บ้านมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบราชการ 4.0 เป็นที่พึงของประชาชน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ในยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแสวงหา อำเภอสว่างหา จำนวน 8,579 คน โดยใช้สูตรของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน และใช้การแบ่งชั้นภูมิแบบเป็นสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างในเขตตำบลแสวงหา จำนวน 145 คน และนอกเขตตำบลแสวงหา จำนวน 237 คน

3.1.2 วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้บริหาร กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสว่างหา จังหวัดอ่างทอง จำนวน 68 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อสัมภาษณ์ จำนวน 10 คน ได้แก่ นายอำเภอ จำนวน 1 คน ปลัดอำเภอ จำนวน 1 คน กำนัน จำนวน 3 คน และผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เชิงปริมาณ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) และแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อคำถามครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการสืบหา โดยสร้างข้อคำถามภายใต้กรอบแนวคิดและครอบคลุมวัตถุประสงค์การวิจัย

3.2.2 เชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ใน 4 ด้าน (Bass and Avolio, 1994) คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ด้านการคำนึงถึงความ

เป็นปัจเจกบุคคล และคุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ใน 3 ด้าน (สำนักงาน ก.พ., 2560) คือ ด้านเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน
ด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ด้านมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย

3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 เชิงปริมาณ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดคุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง 4 ด้าน ประกอบไปด้วย
1. ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติ 2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 4. ด้านการคำนึงถึงความเป็น
ปัจเจกบุคคล และคุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ใน 3 ด้าน ประกอบไปด้วย 1. ด้านเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน
2. ด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง 3. ด้านมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย นำแบบสอบถามผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ
ของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หาค่าดัชนี IOC
นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแสวงหา อำเภอแสวงหา
จังหวัดอ่างทอง จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่า 0.97

3.3.1 เชิงคุณภาพ ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ สร้างแบบสัมภาษณ์ตาม
ประเด็นและรูปแบบคำถามที่กำหนด แบบสัมภาษณ์สร้างขึ้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
(Content Validity) ให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุง นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ก่อน
การสัมภาษณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 เชิงปริมาณ ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและหนังสือขอความ
อนุเคราะห์ตามจำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวม ติดตาม
แบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับ นำแบบสอบถามที่ได้รับมาทั้งหมดไปวิเคราะห์ผลทางสถิติ

3.4.2 เชิงคุณภาพ

ติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลเพื่อขออนุญาตหมายวัน เวลา และสถานที่ ในการสัมภาษณ์เป็นการ
ล่วงหน้า เข้าสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามวัน เวลา สถานที่ที่นัดหมาย และขออนุญาตจัดบันทึกการสนทนา บันทึกเสียงใน
ระหว่างสัมภาษณ์ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวมและวิเคราะห์สรุปผล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 เชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 382 ชุด โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปใน
การประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำสถิติที่เกี่ยวข้องมาใช้
ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.5.2 เชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง
4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติ 2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 4. ด้านการคำนึงถึงความเป็น
ปัจเจกบุคคล และคุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน 2. ด้านยึดประชาชน
เป็นศูนย์กลาง 3. ด้านมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย นำข้อมูลมาแยกประเด็นตามคำถามทำการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาแบบพรรณนา

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.02 และเพศชาย จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 43.98 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.61 มีระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ประถมศึกษา จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 41.10 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.46

4.2 คุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

4.2.1 ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.759) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กล่าวว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องมีวิสัยทัศน์ในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความอดทนอดกลั้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องแก้ไขปัญหา ไม่ใช่อารมณ์เหนือเหตุผล มีเป้าหมายในการพัฒนาหมู่บ้านให้กับประชาชน

4.2.2 ด้านการการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.823) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กล่าวว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ต้องใช้หลักประชาธิปไตยรับฟังความคิดเห็นให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมีการกระตุ้นให้ประชาชนให้ความร่วมมือ ทำให้เห็น ทำให้เป็นแบบอย่าง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนเห็นถึงเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกัน

4.2.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.785) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กล่าวว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องสร้างความเชื่อมั่น ในการทำงาน โดยทำให้ประชาชนตระหนักถึงการมีส่วนร่วม ในการวางแผนการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน การประชุมแต่ละครั้งก็จะมีแต่กลุ่มเป้าหมายเดิมๆ ที่มาร่วมแสดงความคิดเห็น จะต้องมีการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านมากขึ้น

4.2.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.843) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ของกำนันผู้ใหญ่ อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง กล่าวว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องไม่เลือกปฏิบัติในการช่วยเหลือประชาชนทุกคน รับฟังความคิดเห็น รับฟังปัญหา และดำเนินการแก้ไขปัญหให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน รวมถึงการดูแลเอาใจใส่ให้ทั่วถึง วางตัวเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับประชาชน

4.3 คุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

4.3.1 ด้านเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.782) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กล่าวว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน เท่าที่ควร การเปิดเผยงบประมาณ รายรับ-รายจ่าย ของหมู่บ้านยังไม่ชัดเจนเป็นระบบ เนื่องจากการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมยังมีข้อจำกัด

4.3.2 ด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.833) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กล่าวว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีการให้ความช่วยเหลือกับประชาชน แต่ยังไม่ได้ทำงานเชิงรุก ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันถ่วงที และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางหอกระจายข่าวประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง ควรมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการสื่อสารได้รวดเร็วขึ้น

4.3.3 ด้านมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.873) และผลการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กล่าวว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ยังไม่ได้มีการวางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า และยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการทำงานในระบบราชการปัจจุบันที่นำเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทสำคัญในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 เสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ในยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอ แสวงหา จังหวัดอ่างทอง

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรมีเป้าหมายการพัฒนา ที่ชัดเจน ในแต่ละปีจะพัฒนาด้านใดสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในการที่จะพัฒนาหมู่บ้าน กระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน เช่น การประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านประจำเดือน ต้องกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาภายในหมู่บ้านที่เกิดขึ้น เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ใช่ของคนใดคนหนึ่งทุกคนจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาาร่วมกัน และนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เพราะการทำงานในยุคประเทศไทย 4.0 จะต้องทำงานเชิงรุก รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของประชาชนทุกคน รับฟังปัญหาจาก ทุก ๆ ฝ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ยอมรับในความบกพร่องบางประการของตนเองและปรับปรุง มีการนำเทคโนโลยีหรือความรู้ใหม่ๆ มาใช้ในการทำงาน ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบราชการ 4.0 มีความคิดริเริ่ม มีการวิเคราะห์การวางแผน อย่างเป็นระบบสามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 คุณลักษณะภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

5.1.1. ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมคติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจักษ์ ฝิวงาม (2554) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมคติ ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความมุ่งมั่นอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำงานอย่างมีจิตสำนึกด้วยใจรักและมีความภูมิใจต่องานที่ทำ และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีความอดทน อดกลั้น กล้าแสดงความคิดเห็น

5.1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพงศ์ ศิริ และคณะ (2563) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การ พบว่า มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง กำนันผู้ใหญ่บ้านสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในหมู่สมาชิกของกลุ่มหรือชุมชน กำนันผู้ใหญ่บ้านมีการสร้างเจตคติที่ดีต่อประชาชน และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านส่งเสริมและพัฒนาประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ประชาชนมีประสิทธิภาพในการพัฒนาชุมชน

5.1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กระตุ้นให้ประชาชนเสนอแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพงศ์ ศิริ และคณะ (2563) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาการ พบว่า มีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง กำนันผู้ใหญ่บ้านให้การยอมรับเป็นพิเศษเมื่องานที่ผู้อื่นทำมีผลดีมาก กำนันผู้ใหญ่บ้านให้คำชมเชยส่วนตัวเมื่อผู้อื่นทำงานดีเด่น และกำนันผู้ใหญ่บ้านส่งเสริมการเรียนรู้ภายในชุมชน ประกอบกับ (Birasnav, 2014: 1624) ได้กล่าวว่า การที่ผู้นำมีการกระตุ้นประชาชนให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านทำให้ผู้ประชาชนมีความต้องการ

หาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหา เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ โดยผู้ดำเนินการคิดและการแก้ปัญหา
อย่างเป็นระบบ

5.1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เอาใจใส่ ดูแล
ให้คำปรึกษากับประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรศักดิ์ สารสมศรี และคณะ (2563)
ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหาร
สถานศึกษาที่สอดคล้องกับยุคการศึกษา 4.0 จนเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

5.2. คุณลักษณะผู้นำยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

5.2.1 ด้านเปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ สุจริตกุล
(2562) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในยุคประเทศไทย 4.0 กรณีศึกษา:
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต พบว่า ผลการวิเคราะห์ยุคประเทศไทย 4.0 ด้านเปิดกว้างและสามารถทำงานเชื่อมโยงกับ
ทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑาทิพย์ สุจริตกุล
(2562) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในยุคประเทศไทย 4.0 กรณีศึกษา:
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต พบว่า ผลการวิเคราะห์ยุคประเทศไทย 4.0 ด้านยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับมาก

5.2.3 ด้านมีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชฎาภรณ์
ทิพย์กาญจนรัตน์ และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์ (2563) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี
เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุค 4.0 ด้านทักษะดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

5.3 เสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำแห่งเปลี่ยนแปลงยุคประเทศไทย 4.0 ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะต้องพัฒนาภาวะผู้นำในการทำงานทุกด้าน ซึ่ง (Mohsen and Mohammad, 2011: 3132) ได้กล่าวว่า
ความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ความเชื่อและค่านิยมของผู้นำจะเสริมความภาคภูมิใจ ความจงรักภักดีและความมั่นใจของประชาชนและ
ทำให้ประชาชนมีความเป็นพวกเดียวกัน โดยอาศัยวิสัยทัศน์ และการมีจุดประสงค์ร่วมกัน ดังนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล
ในการที่จะพัฒนาหมู่บ้าน ตั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน ในแต่ละปีจะพัฒนาด้านใดสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง การกระตุ้นให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน การประชุมต่าง ๆ กระตุ้นให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและตระหนักถึงปัญหาภายใน
หมู่บ้านที่เกิดขึ้น และนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาดำเนินการแก้ไขปัญหาก็กับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เพราะการทำงานในยุค
ประเทศไทย 4.0 จะต้องทำงานเชิงรุก รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของประชาชนทุกคน มีการทำงานที่บูรณาการ การทำงาน
กับหน่วยงานต่าง ๆ มีการนำเทคโนโลยีหรือความรู้ใหม่ๆ มาปรับใช้ในการทำงาน ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่ เพื่อให้
สอดคล้องกับระบบราชการ 4.0 มีความคิดริเริ่ม วิเคราะห์การวางแผนอย่างเป็นระบบสามารถบรรลุเป้าหมายตามแผนที่
วางไว้จะทำให้หมู่บ้านเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานูพงศ์ ศิริ และคณะ (2560) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยเรื่อง
แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ระดับ
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งด้านการมีอิทธิพลอย่างมี
อุดมคติ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

6.1.1 อำเภอกอเจ็ดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประจำทุกปี เพื่อรับฟังปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน

6.1.2 อำเภอกอเจ็ดกระตุ้นการทำงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้สอดคล้องกับระบบราชการ 4.0 ที่ต้องปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีการทำงานใหม่ เป็นที่พึงของประชาชน ตามนโยบายของกรมการปกครอง บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” เพื่อให้ประชาชน “ทุกข์น้อยลง สุขมากขึ้น”

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาการปฏิบัติงานหน้าที่หรือแนวทางในการพัฒนาการทำงานเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการทำงานในปัจจุบันสอดคล้องกับนโยบายและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

6.2.2 ควรศึกษาระบบราชการ 4.0 ให้ครอบคลุมการทำงานในทุกด้าน เพื่อนำมาขับเคลื่อนในการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ได้อย่างแท้จริง

7. เอกสารอ้างอิง

จุฑาทิพย์ สุจริตกุล. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคประเทศไทย 4.0

กรณีศึกษา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์ สถาบันรัชต์ภาคย์.

ธีรศักดิ์ สารสมักร ไพรวลัย โศตรตะ และชวนคิด มะเสนะ. (2563). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5 “การวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Research to Make A CHANGE)”.

ประจักษ์ ผิวงาม. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตพื้นที่ อำเภอสรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.

พิชยุตม์ อินทะเสน และคณะ. (2563). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.

ภาณุพงศ์ ศิริ มาลีษา โกมลลธิ ธานีสา แดงสี นันทวัฒน์ เม่นมังกู และวรวงศ์ แสงผัด. (2560). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ในเขตพื้นที่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

รัชฎาภรณ์ ทิพย์กาญจนรัตน์ และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์. (2563). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ยุค 4.0 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

รัตติภรณ์ จงวิศาล. (2553). การศึกษาภาวะผู้นำและทิศทางใหม่เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs. วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ NIDA Development Journal.

สุรัชพงศ์ ลิกษาบัณฑิต. (2560). นโยบายประเทศไทย 4.0 : โอกาส อุปสรรค และผลประโยชน์ของไทยในภูมิภาคอาเซียน.

ค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2563 จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?id=46816

สำนักงาน ก.พ. (2560). **ระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์4.0**. ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2564 จาก https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/article/4._rabbraachkaaraithyainbribthaithyaelnd-4-0.pdf

Bass, B.M. & Avolio, B.J., (1994). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. (Thousand Oak: Sage).

Birasnav, M., (2014). **Knowledge Management and Organizational Performance in the Service Industry: The Role of Transformational Leadership Beyond the Effects of Transactional Leadership**. *Journal of Business Research* 67: 1624.

Mohsen, A., & Mohammad, R.D., (2011). **Considering Transformational Leadership Model in Branches of Tehran Social Security Organization**. *Social and Behavioral Sciences* 15: 3132.